

**Verslag der van 17 tot 21 Juli 1910 gehouden
excursie in de omstreken van Tilburg en der
daaraan verbonden Vergadering.**

De zomerbijeenkomst had plaats op 17 Juli te Tilburg in het hotel „de Gouden Zwaan”. Tegenwoordig waren de Heeren Prof. Dr. G. van Iterson, P. J. M. Schuijt, J. H. Kruimel, D. Lako, (gedurende de excursies) K. Tjebbes, Dr. L. Vuyck, Dr. Th. Weevers en F. A. des Tombe.

Mededeelingen en demonstraties werden door de volgende leden gedaan:

Dr. Vuyck demonstreerde *Ceterach officinarum* Willd., gevonden door Dr. Garjeanne aan de binnenzijde van den kerkhofmuur te Stramproy; voorts *Allium schoenoprasum* L.

Dr. Weevers vroeg, of voor ons land bekend was *Gymnadenia intermedia*, een vorm van *G. Conopsea* R. Br. en gevonden door den heer Baas Becking bij Amersfoort.

De heer Schuijt liet eenige wilde in zijn tuin méeren-deels gekweekte planten zien, waarna Dr. Vuyck nog een en ander mededeelde over de verspreiding van *Medicago maculata* Willd. en den hollandschen naam „Doornenkroon” dezer plant.

De heer des Tombe bracht hierna ter tafel en besprak de volgende door hem en eenige andere personen gevonden planten:

1° eenige, gevonden op de door spr. gemaakte vóór-excursie in de omstreken op 14 en 15 Mei, *Medicago maculata* Willd., *Alchemilla vulgaris* L., *Saxifraga granulata* L. en *Endymion nutans* Dum.

- 2° *Calepina Corvini* Desv., door spr. gevonden langs den rand van een korenveld tusschen s't Geertruid en Savelschebosch (Z.L.): 2° nieuwe vindplaats.
- Cardamine grandiflora* Hallier? (= *C. paludosa* Knaf.), door spr. gevonden aan een slootkant bij Tilburg.
- Glaucium flavum* Crantz, door spr. gevonden op de open duinvlakte op het eilandje over Hoek van Holland; vroeger alleen bij Zandvoort gevonden.
- Polygala comosa* Schkuhr, door spr. gevonden bij Gionsveld langs de helling van een zonnigen grazigen kalkheuvel. Ook deze plant was slechts bekend van een paar plaatsen.
- Stellaria nemorum* L., een nieuwe vindplaats, door spr. ontdekt langs de Geul aan den voet van den Keutenberg nabij Oud-Valkenberg (L).
- Euphorbia amygdaloides* L., door spr. gevonden in een groot bosch bij Gronsveld (L): vindplaats aansluitend aan die van het Akenerbekken.
- 3°. Van den heer Henrard,
Silene muscipula L., *Iva xanthiifolia* Nutt, *Hordeum jubatum* L., allen door hem gevonden op ruig terrein aan den Cruquiusweg te Amsterdam.
- Mentha gentilis* L., *Beckmannia eruciformis* Host, *Lolium linicola* L., allen door hem gevonden op ruig terrein langs den Rijn bij Arnhem.
- 4°. Van den heer A. van den Briel:
Lycopodium annotinum L., door hem gevonden in een bosch bij Wouw (N. Br.), de tweede vindplaats in ons land.
 Van Dr. J. W. C. Goethart:
Orchis coriophora L., door hem c.s. gevonden in een vochtige wei bij Westbroeck nabij Geulle (Z. L.), een plant sinds tal van jaren niet meer gevonden.
 Van den heer W. Goddijn:
Artemisia annua, door hem op bouwland bij Arnhem gevonden.

Van de heeren Wachter en Jansen.

Artemisia Tournefortiana Rehb., door hen gevonden op een aanvoerterrein te Schiedam.

De excursies.

De excursies hadden plaats van 17 tot 21 Juli, terwijl eene vóór-excursie op 14 en 15 Mei gehouden werd door den heer des Tombe.

Aan de excursie van 17 Juli werd deelgenomen door de heeren Prof. van Iterson, Schuijt, des Tombe, Tjebbes, Dr. Vuyck en Dr. Weevers; aan die van 18—21 Juli door de heeren Lako, Dr. Vuyck en des Tombe.

Alle vondsten werden genoteerd volgens het Plantenkaartjessysteem der heeren Goethart en Jongmans; aan het einde van dit verslag bevindt zich eene gedetailleerde lijst.

Eene korte beschrijving geeft het volgende overzicht:

14 Mei. Excursie: Tilburg—de Baars—Galgeven—Koningshoeven—Abkoven—Tilburg; bouwland, beken moerasveen, bosch en heide. Te vermelden: *Cardamine grandiflora*, *Medicago maculata*, *Alchemilla vulgaris*, *Polygonum Bistorta*, *Listera ovata*.

15 Mei. Excursie: Boxtel—Roond—Kasteel Nemerlaer—Oisterwijk; stroomgebied van beken, moerasjes, bosch en heide, bouwland. Te vermelden: *Anemone nemorosa*, *Sanguisorba officinalis*, *Saxifraga granulata*, *Majanthemum bifolium*, *Endymion nutans*.

17 Juli. Excursie: Oisterwijk—Hondsberg—Kolkven—Belversven—Gemulle Hoeken—Oisterwijk; groote vennen in de bosschen, moeras, bosch en heide bouwland. Te vermelden: *Drosera longifolia*, *Corrigiola littoralis*, *Lobelia Dortmanna*, *Erythraea Centaurium*, *Scutellaria minor*, *Anagallis tenella*, *Utricularia neglecta* in prachtige vegetatie,

Sparganium minimum, *Malaxis paludosa*, *Epipactis latifolia*.

18 Juli. Excursie: Moergestel—Allemansche Ven—Hildsche Ven—Het Broek—Broekzijde—Vinkenberg—Moergestel; groote moerassen, stroomgebied der Reusel, bouwland. Te vermelden: *Drosera longifolia*, *Silene gallica* (in haver akkers), *Scutellaria minor*, *Anagallis tenella*, *Herniaria glabra*, *Calla palustris*, *Malaxis*, *Platanthera bifolia*, *Epipactis palustris*, *Eriophorum latifolium*, *Festuca myurus*.

19 Juli. Excursie: station Rijen—stroomgebied der Donge—de Kievit—Tilburg; moeras (veen), hei en bosch. Te vermelden: *Hypericum pulchrum*, *Silene gallica*, *Diplotaxis muralis*, *Vaccinium Oxycoccus*, *Mentha sativa*, *Platanthera bifolia*.

20 Juli. Excursie: Tilburg—de Blaak—Riel—Goirle; bosch en heide, beek, bouwland: *Stellaria Dilleniana*, *PeplisPortula*, *Spergula Morisonii*, *Plantago Coronopus*.

21 Juli. Excursie: Tilburg—Galgeven—Enschot—Tilburg; terrein als op 14 Mei. Te vermelden: *Chrysanthemum*, *Parthenium*, *Lobelia Dortmanna*.

F. A. DES TOMBE.

LEIDEN, October 1910.